...ASHINGTON DC

І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: „Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюз: 435-8740 — Тел. в Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 231. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го ГРУДНЯ 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 14, 1965 No. 231. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 13 грудня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЦЬОГО ТИЖНЯ ПРИЙМАТИМЕ ВИЗНАЧНИХ ГОСТЕЙ У ВАШИНГТОНІ. Президент мав прибути в неділю рано з Тексасу до столиці, і у вівторок 14-го грудня має конферувати з пакистанським президентом Мохаммедом Аюбом Ханом. В п'ятницю Президент гоститиме в Білому Домі англійського прем'єра міністрів Вілсона. В неділю і в понеділок гостем Білого Дому буде канцлер Західньої Німеччини Людвік Ергард. Президент має вернутися на фарму в Тексасі перед Різдвом, де святкуватиме Різдво і Новий Рік. Перед 10-им січнем 1966-го року Президент буде у Вашингтоні, бо тоді почне працю Конґрес.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН НАКАЗАВ ПРОВІДНИКАМ ЦИВІЛЬНИХ ДЕПАРТАМЕНТІВ ЗМЕНШИТИ ВИДАТКИ у фінансовому році, який зачинається 1-го липня 1966-го року. Секретарі рільництва Орвілл Фріман і торгівлі Джан Т. Коннор заявили після конференції з Президентом, що видатки їхніх департаментів будуть менші, як в цьому році, що кінчається 30-го червня 1966-го року. Секретар оборони Роберт МекНамара повідомив, що Президент схвалив плян будувати нові бомбовики типу ФБ-111, які мають заступити бомбовики типів Б-52 і Б-58. Ці старі типи будуть відтягнені з активної служби після 1971-го року.

В ДАЛЛАСІ, ТЕКСАС, НА ПОЧАТКУ 1966-го РОКУ МАЮТЬ ВІДКРИТИ ПАМ'ЯТНИК КЕННЕДІ, кілька бльоків від того місця, де вбито покійного Президента 22-го листопада 1963-го року. Автором проєкту цього пам'ятника є нюйоркський архітект Філіп Джансон, який був близьким приятелем Джана Ф. Кеннеді. Він шість місяців працював над проєктом, щоб знайти такий, який відповідав би вимогам пані Дж. Ф. Кеннеді: простоти і гідности. Проєкт Ф. Джансона затвердив окремий Громадський Комітет міста Далласу. Пам'ятник коштуватиме $100,000.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ І ПРОВІНЦІЙНІ УРЯДИ В КАНАДІ ПЛЯНУЮТЬ ПОБОРЮВАТИ ВБОГІСТЬ, як це виявилося на окремій конференції в Оттаві, яка відбулася при кінці минулого тижня, і в якій взяло участь 175 делеґатів. Вбогість проявляється в Канаді в різних верствах населення: серед копальняних робітників в Новій Шотляндії, фармерів в Онтаріо, неграмотних дроворубів у Британській Колюмбії, або між мешканцями індіянських резерватів в Манітобі. На конференції виявилося, що на 20 мільйонів канадійців є аж 1,024,785 осіб анальфабетів. Федеральний уряд має координувати боротьбу проти вбогости.

АСТРОНОМ ВИЯСНИВ, ЩО МЕТЕОР АБО МЕТЕОРИ БУЛИ „ВОГНЕННОЮ КУЛЕЮ" НАД ЗДА І КАНАДОЮ, яку видко було при кінці минулого тижня. Астроном д-р Нікол[а]с Вагман із Оллеґені обсерваторії твердить, що ці метеори, які впали до атмосфери Землі, могли походити зі сузір'я Джеміні. Д-р Вагман каже, що відчувалося в повітрі струснення під час цього ясного світла, яке йшло від вогненної кулі метеорів. І летунство ґадає, що це був метеор, і то дуже ясний.

У СВІТІ

ЖЕНЕВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ РОЗЗБРОЄННЯ ВІДНОВИТЬ свої наради 27 січня наступного року. Її членами є формально 18 держав — 5 західніх, 5 комуністичних і 8 невтральних — але Франція від початку, вже чотири роки, бойкотує її. ЗДА сподіваються довести на цій конференції до договору з СССР проти поширення атомової зброї.

СОВЄТСЬКИЙ АМБАСАДОР АНАТОЛЬ ДОБРИНІН ЗГОЛОСИВСЯ до державного департаменту і склав на руки Лювеллина Томпсона заяву, що СССР не порушує і не хоче порушувати резолюції Об'єднаних Націй проти впроваджування в космічний обшир атомової зброї. Совєти нахвалилися на останній параді 7 листопада ц. р. у Москві своєю триступневою ракетою, яку вони вистрелили в космос з початком листопада та яка може поцілити атомовою „головкою" будь-котрий пункт на Землі.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ГОЛЛЬ ПРОМОВЛЯВ в суботу 11 грудня через радіо, тавруючи партійницьку систему, яка у рр. 1946-58 довела була у Франції до упадку 23 уряди. Він заявив, що Франція „не хоче підлягати ані Америці ані Совєтам". Зараз після де Голля промовляв через радіо Франсуа Міттеран, який змагається з де Голлем 19 ц. м. у тісніших виборах за пост президента Франції. Міттеран заявився за економічну і політичну єдність Західньої Европи, союз Франції з Америкою та участь Франції у Женевській конференції роззброєння.

ДО ЗДА ПРИБУВ ПРЕЗИДЕНТ ПАКИСТАНУ Мохаммед Аюб Хан, перевівши в минулу суботу нараду у Лондоні з британським прем'єром Гарольдом Вільсоном. На 13 ц. м. передбачувалось промову Аюба Хана в Генеральній Асамблеї ОН, а в наступних двох днях він мав призначені розмови з президентом Джансоном. 21 грудня Аюб Хан має бути назад в Пакистані, вступивши в поворотній дорозі до Бонну і Анкари на наради.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГАРОЛД ВІЛЬСОН ЗАЯВИВ в суботу 11 ц. м. у парляменті, що він не буде більше переговорювати з прем'єром біло-расистського уряду в Родезії Ієном Смітом. Вільсон назвав Сміта брехуном: Сміт запевнив був губернатора Гомфрі Ґіббса, що коли він, Сміт, дістане від Ґіббса в імені британського уряду надзвичайні повновласті, то не вживатиме їх проти волі Британії. Тим часом він негайно зложив тими повновластями для проголошення державної самостійности Родезії та відсунення Гомфрі Ґіббса з його уряду губернатора.

АЛЬЖИРСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ХУАРІ БУМЕДЖІЄН ПЕРЕБУВАЄ від 13 ц. м. у Москві з відвідинами. Це перша його візита в Совєтах, від часу, коли він скинув у державному перевороті диктаторського президента Ахмеда Бен Беллу і зайняв його місце, 19 червня ц. р. Альжирові залежить на дальших совєтських доставах зброї і техніків, але Бумедєн не говорить, як це робив Бен Белла, про спільність „соціялістичної" ідеології, і старається в більшій мірі зберігати зовнішньо політичну незалежність від Москви.

ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЛЯЛЬ БАГАДУР ШАСТРІ ЗАПОВІВ У ПАРЛЯМЕНТІ, що він поїде до Вашингтону на 1 лютого 1966 р. Він похваляв Америку за уділювану Індії харчову допомогу, але підкреслив, що Індія потребуватиме в 1966 р. 10 до 14 мільйонів тонн закордонного зерна, замість 8 мільйонів тонн, спроваджених в 1965 р. Покищо ЗДА дарували Індії на рахунок 1966 р. — півтори мільйона тонн зерна.

КРАЄВА РАДА УККА ВІДБУЛА ЗАСІДАННЯ І ВИСЛУХАЛА ЗВІТІВ, АЛЕ ТІЛЬКИ ЗАПОЧАТКУВАЛА ДЕБАТИ, ЯКІ ПРОДОВЖУВАТИМЕ

Ню Йорк. — Минулої суботи, 11-го грудня, тут у приміщеннях готелю Ґілтон відбулося засідання Крайової Ради Українського Конґресового Комітету Америки, в якому взяло участь 73 члени Екзекутиви, Політичної Ради і Ширшої Ради, що й становлять Крайову Раду. Хоча наради тривали впродовж цілого дня, то все ж таки не пощастило вичерпати їхнього порядку, бо тільки вислухано звітів і започатковано дебати, продовження яких та відповідні рішення й ухвали будуть предметом чергових нарад, які повинні відбутися впродовж найближчого місяця. Наради відкрив президент УККА проф. Лев Добрянський і він же проводив ними на переміну з екзекутивним віце - президентом Йосипом Лисогором.

Доповідь проф. Л. Добрянського

На початку нарад проф. Добрянський виголосив довшу доповідь про теперішнє положення в світі та напрямні і тенденції американської міжнародної політики, з'ясовуючи на тому тлі українську проблематику, зокрема, можливості і потреби дальшого розгортання акції УККомітету в користь визволення України та інших поневолених Москвою націй. Між 15 різними рекомендаціями, що їх подав проф. Добрянський відносно дальшого розгортання акції УКК, були пропозиції влаштовувати кожного року в червні у зв'язку з Тижнем Поневолених Націй велику й багатолюдну маніфестацію у Вашингтоні з участю репрезентацій поневолених націй, а в Ню Йорку, в осідку Об'єднаних Націй, влаштовувати під цим самим кутом та з подібною участю велику культурну імпрезу в презентаційній залі. Багато уваги віддав звітодавець справі поширення публікацій УКК, додаючи до теперішніх періодичних англомовних „Українського Квартальника" і „Українського Бюлетеню" книжки і памфлети на актуальні теми. Д-р Добрянський також пропонував, щоб УКК відбував свої конвенції в роках виборів президента ЗДА, що дасть додаткову нагоду для популяризації української визвольної справи.

На пошану СУА

На закінчення своєї доповіді проф. Добрянський просив секретаря УКК Ігната Білинського відчитати окрему резолюцію, яку схвалила Екзекутива УКК на своїх нарадах попереднього дня на пошану Союзу Українок Америки з нагоди його 40-річчя та на пошану його довголітньої голови й рівночасно довголітнього члена Екзекутиви УКК пані Олени Лотоцької. При схвалюванні резолюції Екзекутивою УКК трапилася „джентлменська помилка": в прочитаному тексті резолюції ввесь час була мова про 25-ліття Союзу Українок, а Крайова Рада помилку справила, і то на вимогу пані Іванни Бенцаль, яка „на марґінесі" заявила, що вона не має нічого проти того, аби зменшувати віку поодиноким жінкам, натомість рішучо противиться, щоб „вкорочувати віку" жіночій організації. Запропоновану Екзекутивою резолюцію, з поправкою віку СУА, Крайова Рада прийняла оплесками і вставанням з місць.

Звіт Й. Лисогора

Діловий звіт з конкретної праці УККомітету склав його екзекутивний віцепрезидент Йосип Лисогор, реферуючи та відмічуючи всі важливіші факти з життя і

(Закінчення на стор. 4-ій)

ТРИ АМЕРИКАНСЬКІ МІНІСТРИ ПРИБУЛИ ДО ПАРИЖУ НА РАДУ НАТО

Париж.—До Парижу прибули вже в минулу неділю державний секретар Дін Раск, секретар оборони Роберт МекНамара і секретар фінансів Генрі Г. Фовлер на триденні наради Ради міністрів Північно - атлантійського Союзу (НАТО), що відбудуться від вівтірка 14-го до четверга 16-го цього тижня. Головна тема цієї конференції — це поставитись до загрози, що в 1969 році Франція виступить з Атлантійського Союзу, якщо той Союз не буде реорганізований по лінії бажань французького президента де Голля. Іншими преважливими проблемами НАТО — це ціле атомове озброєння, яке — з уваги на Західню Німеччину — стрічає гострі протести збоку Москви — справа фінансування американських і британських збройних сил, стаціонованих в Европі, справа відкликання частини американського війська з Европи і т. п. Факт, що французький президент Шарль де Голль стає щойно в найближчу неділю до тісних виборів, дещо ускладнює наради НАТО.

УСК переміг „Тризуб" 3:2 на грищі Конвенційної Залі

Атлантик Сіті, 12-го грудня. — Дві чільні футбольні Ню Йорку і „Тризуб" з Філядельфії відбули товариське футбольне змагання на покритому зеленою муравою грищі просторої Конвенційної Залі. Цю небувалу від тридцяти років футбольну зустріч на залі спонзорувала броварська фірма Шмідт з Філядельфії, яка вибрала на суперників цієї великої імпрези УСК, як теперішнього чемпіона ЗДА, і „Тризуб", як трикратного чемпіона країни років 1960, 1961 і 1963. Змагання започатковано співом американського і українського гимнів у виконанні Маріянни Сухенко, цьогорічної „Міс Союзівки". Український гимн пролунав мабуть вперше серед стін цієї великої Конвенційної Залі. Змагання із конкурсом президентськими виборами та конкурсом краси „Міс Америки". Футболісти УСК-у дружини Америки. УСК з Ню Йорку вийшли переможцями цієї історичної зустрічі, яка закінчилася вислідом 3:2 в користь УСК-у. Перші ворота для УСК-у здобув Дімейн з карного. Стрілом з віддалі 30 метрів Ферейра вирівняв рахунок на 1:1, але зараз після цього Дімейн здобув другі ворота і ведення для УСК-у. В другій півгрі добилась дружина „Тризуба" вирівняння з стрілу Бенітеза і такий стан задержався до 7-ої хвилини перед кінцем змагань, коли Дімейн вирішив перемогу для УСК-у своїми третіми воротами дня. В складі УСК-у бракувало Сметтерста. Дружина „Тризуба" кінчила змагання в десятку, і то при стані 2:2 судді виключив з гри Ферейру. Цим історичним змаганням приглядалося близько три тисячі глядачів, а серед них визначних діячів Футбольного Союзу ЗДА і НАФСоюзу та АФЛіґи, як і кореспондентів американської преси.

„Чорноморська Січ", Ньюарк, не відбула своїх футбольних змагань з Португальським СК, визначених на неділю, 12-го грудня.

Випущення Джеміні 6 відкладено на середу, Джеміні 7 з успіхом кружляє довкола Землі

Кейп Кеннеді, Флорида. — Випущення Джеміні 6, яке мало відбутися в неділю перед полуднем, відкладено на середу 15-го грудня, бо в неділю була незначна хиба в електричному влаштуванні. Обидва астронавти, Ширра і Стеффорд були вже в Джеміні 6 і чекали на лет в космічні простори, але кілька секунд перед вилетом була невдача з підпалом ракети - підоймовача Титана 2, і внаслідок цього не відбулося випущення космічного корабля Джеміні 6, який мав зустрічатися з Джеміні 7, який від 4-го грудня з повним успіхом кружляє довкола Землі. На щастя ця невдача закінчилася без катастрофи для астронавтів, які мусіли злізти вниз після невдачі з ракетою. Вони були в доброму настрою, хоч це вже друге відкладення їхнього лету в космос. Президент Джансон слідкував за випущенням в телевізії на своїй фармі в Тексасі і був невдоволений із тієї невдачі, але висловив признання для астронавтів, які не стратили притомности ума, довідавшися про неуспіх із ракетою Титан 2, яка мала їхній космічний корабель викинути вгору, де вони мали кружляти довкола Землі та зустрінутися з Джеміні 7.

Капітан Волтер Ширра і майор Томас Стеффорд чекають на лет по космосі і на зустріч з іншим космічним кораблем від 25-го жовтня, коли не відбувся запланований на цей день лет тому, що випущена ракета Аджена, з якою вони мали зустрічатися, експльодувала зараз після випущення. Згідно з пляном астронавти Джеміні 6, Ширра і Стеффорд, не мали прямо зустрічатися з кабіною Джеміні 7. Вони мали зблизитися до кабіни так, що якийсь час могли обидва космічні кораблі летіти побіч себе у формації. Справа в тому, що б обидва Джеміні 6 і 7 знайшлися в такій самій орбіті. Під час першого кружляння Джеміні 6 кружлятиме в еліптичній орбіті. Коли Джеміні 6 скінчить першу орбіту, тоді має збільшити орбіту, а під час дальших кружлянь орбіта Джеміні 6 має бути така сама, як Джеміні 7, і тоді, під час четвертого кружляння має відбутися зустріч обидвох космічних кораблів, які кружлятимуть побіч себе у віддалі від себе на кілька стіп. Джеміні 7 ввесь час летітиме в коловій орбіті. Після скінчення першої орбіти Джеміні 6 віддаленим буде від Джеміні 7 на 483 милі, після закінчення другого кружляння — на 161 милю а після 4-го кружляння віддалені будуть тільки на кілька стіп, і після того Джеміні 6 має зменшувати свою орбіту та приземлюватися. Техніка зустрічі кабін в космосі є потрібна при леті до Місяця. З матірного

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ ВШАНОВУЮТЬ 100-РІЧЧЯ СЛУГИ БОЖОГО МИТР. А. ШЕПТИЦЬКОГО

Ню Йорк. — Численні Українські Громади в ЗДА і Канаді влаштовують окремі святочні академії і концерти для вшанування Великого Митрополита, Слуги Божого Андрея Шептицького у 100-річчя з дня його народження. У багатьох громадах ці імпрези вже відбулися, в інших заповідженні. Минулої неділі, відповідні свята-академії відбулися в Ню Йорку, в Ньюарку та інших громадах. В Ню Йорку академія-концерт відбулася в залі Фешин Інституту і її влаштувала Хор ім. Митрополита Андрея Шептицького та два інші Товариства, які носять ім'я Великого Митрополита: Українське Католицьке Об'єднання „Обнова" та 201-ий Відділ „Провидіння" в Ню Йорку. Концерт відбувся під протекторатом Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Ню Йорку, Відділ УККА. Святковий Концерт вшанував своєю присутністю Стемфордський Єпископ — Преосв. Кир Йосиф Шмондюк разом із своїм канцлером Впр. о. монсиньйором Емілем Манастирським. Програму відкрив о. д-р Юліян Катрій, ЧСВВ, який вказав на великі заслуги для Української Католицької Церкви і українського народу покійного Великого Митрополита Андрея Шептицького. Хор ім. Митрополита А. Шептицького під диригентурою проф. Романа Левицького відспівав „Херувимську пісню" Д. Бортнянського і „Покаяння двері" А. Веделя та „Концерт" М. Березовського й „Концерт ч. VI" Д. Бортнянського. Святкову промову виголосив д-р проф. Василь Ленцик, який підкреслив унійні змагання покійного Митрополита, які він старався здійснювати в наших днях 2-ий Ватиканський Собор. Смичковий Ансамбль УМІ під керівництвом проф. Володимира Цісика відограв Увертюру до ораторії „Месія" Ф. Генделя та „Аллилуя" з цієї ж ораторії і Увертюру й Молитву з опери „Запорожець за Дунаєм" С. Гулака - Артемовського. Пастирське Послання Митрополита А. Шептицького в обороні нищених Українських Православних Церков та листа-подяку Митрополита Діонізія — відчитав д-р Роман Осінчук. Сопранове соло Шарльота Ордассі-Баранська, солістка Метрополітен Опери в Ню Йорку, відспівала „Богородице Діво" Гнатишина і „Спи дитино моя" та „Розпуку" С. Людкевича. Піяніст-віртуоз Роман Рудницький відограв „Токкату ц-моль" Баха, „Пасторальний прелюд" В. Барвінського і „Баляду ф-моль" — Шопена та наддатки. Фортепіяновий супровід був в руках проф. д-ра Ігоря Соневицького, мистецьке оформлення сцени і програмок виконав артист Богдан Титла. Сцена була прикрашена портретом Митрополита А. Шептицького відомого мистця - маляра Михайла Мороза. Велика заля Фешен Інституту була майже заповнена публікою, яка щирими оплесками дякувала за окремі пункти програми, які були виконані на дійсно високому рівні.

Помер проф. д-р Іван Базилевич, дійсний член НТШ й УВАН

Ню Йорк. — В суботу 11 грудня ц. р. помер у Ґоварді, Роуд Айленд, відомий український лікар - учений, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка й Української Вільної Академії Наук у ЗДА проф. д-р Іван Вікторович Базилевич. Покійний, народжений на Київщині 1899 року, був визначним терапевтом-клініцистом, колишнім професором Київського Медичного Інституту, завідувачем групи „клініка старости" при Інституті Клінічної Фізіології Академії Наук УССР. У своїй науковій спадщині залишив понад сто наукових праць, зокрема з ферментології та фізіології старости.

УПРАВА КОМІТЕТУ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ ПІДСУМОВУЄ СВОЮ ДІЯЛЬНІСТЬ

Ню Йорк. — Комітет Пам'ятника Шевченкові, що при найширшій співпраці всього українського громадянства Америки довершив чи не найбільшого діла в історії Американської України, поставивши в столиці країни, Вашингтоні, величній монумент Кобзареві України Тарасові Шевченкові, подасть до публічного відома детальні підсумки своєї активности на Загальних Зборах КПШ, що мають відбутися впродовж найближчих двох місяців. Таке рішення винесла Управа Комітету на своїх нарадах, що відбулися тут минулої суботи, 11-го грудня, в приміщеннях Українського Інституту Америки пізно ввечері, після засідання Крайової Ради УККА. Наради відкрив і ними проводив голова Комітету проф. д-р Роман Смаль-Стоцький. Він же, екзекутивний директор Комітету Йосип Лисогор, секретар д-р Ярослав Падох, касир Ігнат Білинський, директор канцелярії Юліян Ревай та, вкінці, голова Контрольної Комісії мґр Іван Винник склали звіти з діяльности Комітету. Зокрема подрібний звіт з усіх прибутків і видатків склав мґр Іван Винник. Повний звіт Контрольної Комісії з усіма вияснениями має бути опублікований в пресі вже впродовж найближчих днів. З цього ж звіту виходить, що всі прибутки на будову пам'ятника Шевченкові виносили — $328.081.81, а відсотки від капіталів дали додатково $24.982.50. Були це прибутки з різних імпрез, зв'язаних з дедикацією площі та відкриттям пам'ятника, але вони переважно покривали зв'язані з цим видатки, а в поодиноких випадках — зокрема, коли мова про концерти — виказували недобір. У видатках головну позицію становить, очевидно, будова пам'ятника (оформлення площі, скульптор, граніт, відливарня, студія): — $194.027.98. До цього належать ще також видатки, зв'язані з конкурсом на проєкт пам'ятника та вибором проєкту, що виносять разом понад $6.000. Адміністраційні видатки — пересічно двох урядовців упродовж п'яти років, виносили заледве — 9.6% зібраної суми — $34.310.90, а канцелярійні видатки — чинш за приміщення, інвентар, пошта, друки, телефони, забезпечення та інше, дальших — $37.738.00. Після покриття всіх видатків, на конті КПШевченкові залишилося — $1.399.18, з тим, що ще очікується ряд вплинів з продажу публікацій, показу фільмів і подібне. Усі подробиці — як, згадано — будуть подані до публічного відома в найближчих днях, а остаточні підсумки праці, вплинів та видатків будуть зроблені на Загальних Зборах упродовж найближчих двох місяців. Контрольна Комісія ствердила прикладне діловодство Комітету та найбільш дбайливу і совісну господарку, запропонувавши окрему резолюцію з висловами подяки і признання Екзекутиві за добре виконану працю.

80-ліття з дня народин і 40-річчя священства Архиєпископа Михаїла відзначено урочисто в Торонті

Торонто. — В суботу й неділю, 20-го і 21-го листопада ц.р., Українська Православна Громада Торонта обходила урочисто 80-ліття народин і 40-ліття душпастирської і архієрейської праці свого Владики, Архиєпископа Михаїла Хороши[ого], що є правлячим єпископом УГП-Церкви на Сході Канади. В суботу вечором, в Роял Йорк готелі відбувся бенкет, в якому взяли участь представники різних церковних і громадських організацій та багато українських громадян, виголошено багато промов і прочитано ще більше привітань, наспілих з усіх усюдів. Святковий бенкет відкрив голова Ювілейного Комітету о. Т. Міненко, передавши дальший провід бенкетом д-рові Охітві. Прот. о. В. Федак з Гамільтону переповів життєвий шлях Ювілята — служіння Богові і народові. В неділю відбулися в катедрі св. Володимира церковні торжества із архиєрейською Літургією, що її відслужив Владика-Ювілят. В цих ювілейних святкуваннях ВПреосв. Архиєпископа Михаїла, Владики УГПЦеркви взяли перший раз офіційну участь і громадяни, визнавці Української Католицької Церкви Торонтонської Єпархії: на бенкеті був представник Торонтонського Єпископа, генеральний вікарій о. прел. В. Філевич, а сам Владика Преосв. Кир Ісидор надіслав з Риму, де перебуває на нарадах Вселенського Собору, сердечні братні привітання Владиці-Ювілятові.

Архиєпископ Михаїл Хороший

У В'єтнамі знову йдуть важкі бої

Сайгон. — Після кількаденного розмірного затишшя — від четверга минулого тижня знову розпалились завзяті бої на кількох відтинках бойового фронту у Південному В'єтнамі, поруч із посиленим американським бомбардуванням Північного В'єтнаму. Північно-в'єтнамські бої зосереджуються головно в двох пунктах — біля великої американської морсько - летунської бази в Данангу на північному сході країни та в центральній гористій частині провінції Квангам. В першому випадку — до операції притягнено також вісад морської піхоти від сторони моря, знову ж згадану гористу частину центрального Південного В'єтнаму віддавна вважалось за одну з найбільш уфортифікованих випадних баз комуністичної повстанської армії. Тому, що в в'єтнамській війні взагалі не існує бойових фронтів в розумінні воєн, ведених регулярними арміями, де йдеться про здобуття території і нищення воєнного потенціялу ворога — то й звідомлення з того партизанського фронту хаотичні. Все таки, з отих повідомлень виходить, що з обох сторін брали участь у згаданих останніх боях по кілька тисяч вояків, — на бойовищі нараховано до 125 вбитих комуністів, значить — втрати комуністів ішли в сотні, бо вони звикли забирати своїх вбитих і ранених.

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Після Ватиканського Собору

11-го жовтня 1962 року Папа Іван XXIII відкрив, а 8 грудня 1965 року Папа Павло VI закрив збір найвищих достойників Католицької Церкви, який перейде до історії як **Другий Ватиканський Собор. Насправді він тісно** пов'язаний з історією попередніх 20-ох Вселенських Соборів, почавши від першого з них, Нікейського, з 325-го року. На кожному з них приймали постанови, які мали далекосяжне значення для всіх християн, ба навіть мали вплив на формування релігійного світогляду інших монотеїстичних релігій. Так, наприклад, на Халкедонському соборі визначено природу Ісуса Христа, як Богочоловіка, а на Тридентському соборі в рр. 1545-1563 його учасники нараджувалися в атмосфері, що її створила Реформація, під знаком вимоги — обновлення Церкви.

Провести аналізу Другого Ватиканського Собору на тлі цих 20-ти його попередників і визначити йому місце в історії Церкви і людства — це в першу чергу справа вчених теологів. 16-ть декретів, прийнятих на Соборі, це така гуща постанов, здебільша надзвичайно дбайливо й тонко стилізованих, що зглибити їх і правильно з'ясувати може тільки високий фахівець. Для широкого загалу вірних католиків і не-католиків, для всього людства, що стежило за чотирирічним ходом Собору, він був величним започаткуванням замирення між християнськими Церквами, які колись становили єдину Христову Церкву. Очевидно, що розламу, який стався 900 років тому і повторився в різних виглядах понад 500 і понад 400 років тому, — не можна направити впродовж кількох літ. Для цього потрібні десятки, а може й сотні років. Але Папа Іван XXIII дав могутній поштовх в тому напрямку, і Другий Ватиканський Собор стояв передусім під знаком реформ, які йдуть назустріч поєднанню. Тому раз-у-раз коментатори говорили про його „велику поступову більшість" та „консервативну меншину". Один американський католицький коментатор ствердив недавно, що Другий Ватиканський Собор „широко відчинив вікна в Церкві і впустив туди свіжого повітря"; але тут же висловив острах — „чи подув того повітря не є такий сильний, що струсне основами новітньої Церкви?"

Він мав на увазі зловживання ворогами Церкви, миру та братолюбія у світі різних поступових проголошень, що їх зробив минулий Собор, так, як це також мало місце із спробами фальшиво інтерпретувати Енцикліки Папи Івана XXIII „Матер ет Маґістра" і „Пацем ін Терріс" або й промови Папи Павла VI в Об'єднаних Націях. Тому тривкість постанов цього останнього Собору виявиться щойно в життьовій практиці, в майбутності. Деякі Отці Церкви висловили думку, що коли, наприклад, заповіджений Синод Єпископів виявить себе як впливовий чинник при церковній кермі — не треба буде подібних Соборів.

Другий Ватиканський Собор ще вище підніс престиж Католицької Церкви і моральні вартості вірування в Бога.

Кремлівські зміни і „українська кліка"

Останні зміни в керівних органах СССР доводять, що в кремлівському „колективному керівництві" триває боротьба за владу. Виявилась ця боротьба у зв'язку з підготовою до призначеного на березень 23-го з'їзду КПСС, до якого кремлівські конкуренти, мабуть, стараються прочистити собі ґрунт. В ЦК КПСС зміни виявилися покищо у введенні до Президії ЦК прем'єра УССР Володимира Щербицького, як кандидата в його члени, і в призначенні Івана Капітанова до Секретаріяту ЦК, що відбулося під час його пленуму 6 грудня.

В уряді СССР виявилися ці зміни в запропонованому Л. Брежнєвим і затвердженому Верховним Совєтом СССР 9 грудня усуненні Олександра Шелепіна з посту заступника голови Ради Міністрів і голови Комітету Партійно-Державної Контролі, перейменованого тепер на Комітет Народної Контролі. Згідно з повідомленням ЦК КПСС, Шелепін має „сконцентруватися" на праці в ЦК, але функцій його конкретно не визначено. Можливо, що йому передадуть компетенції Підгорного — персональні справи й нагляд над усім партійним апаратом. Якщо б сталося так, то це означало б збільшення впливів Шелепіна: він став би другою після Брежнєва провідною фігурою.

Найбільш сенсаційними були проведені 9 грудня на сесії Верховного Совєту зміни у проводі Президії цього Совєту. Дотеперішній голова Президії, 70-літній Анастас Мікоян був, мабуть, примушений зрезиґнувати із свого становища в користь багато молодшого Миколи Підгорного, що його досі рахували другою з черги, після Брежнєва, особою. Резиґнація Мікояна, „старого большевика" і останнього із найближчих соратників Сталіна, — з тих же самих причин „стану здоров'я", що й „відхід" Хрущова — свідчать про намагання кремлівських самодержців відсепаруватися від сталінсько-хрущовської спадщини.

Чи не найбільше уваги в світі викликало призначення Підгорного на становище „президента", що його досі займав Мікоян. Ця зміна могла б, з одного боку, свідчити про збільшення ролі Миколи Підгорного в режимній ієрархії і про зміну дуумвірату Брежнєв-Косиґін на тріюмвірат Брежнєв-Косиґін-Підгорний. Проте, фіктивність „президентської" посади не виключає можливости, що Підгорного поставлено на цей пост з метою позбутися його як претендента на перше місце в партійній верхівці. Вказують на таку можливість повідомлення про тяжку нібито хворобу Підгорного, що її він переходив у червні-липні цього року. Не виключено, що призначення Підгорного на пост голови Президії Верховного Совєту тимчасове, і він незабаром зрезиґнує з нього так само, як Мікоян із... причин стану здоров'я. Дальша кар'єра Підгорного залежатиме від того, чи зможе він в Президії ЦК КПСС витримати змаг із багато молодшим та енергійнішим Шелепіним.

Окрему увагу в призначенні Підгорного звертає факт, що він родом з України і довгими роками відігравав там провідну ролю в партійному апараті. У зв'язку з цим деякі із західних коментаторів знову твердять про засилля „української кліки" в Кремлі, мовляв, два із трьох головних становищ в СССР займають українці — Брежнєв і Підгорний, і пригадуючи, що „українського хову" був Хрущов, українцями є Дмитро Полянський, Іван Казанець та введений недавно до Президії ЦК КПСС Володимир **Щербицький. Якихось** підстав покладати на цих „українців" надії немає: вони були і є вірними слугами совєтсько-московської імперії.

I. Світ

ЗАГРОЗА ЧЕРВОНОГО КИТАЮ

Загроза, що червоний Китай може вмішатися у війну в В'єтнамі не тільки своєю матеріяльною допомогою, але також своїми вояками, дуже актуальна.

Пресові коментатори і автори численних книжок стараються розгадати головні мотиви та наміри пейпінгських ватажків, що правлять найбільшою у світі людською масою. На жаль, дуже обмежена кількість тих авторів і політиків уявляють собі дійсність такою, якою вона є там, за бамбуковою завісою.

Ця наша стаття побудована на докладних студіях, що з'явилися в останніх роках, і матеріялах давнішого походження, в яких проведено глибоку аналізу духових течій і психології китайського народу.

За зовнішньою ввічливістю, стриманістю „людини Хан", як називають себе китайці, криється велика сила характеру, вміння контролювати свої емоції. Але коли цей стан зовнішньої стриманости порушується, тоді спонтанно виходить назовні безконтрольна лють, яку самі китайці називають отруйним „чі'ї". Навіть европейська медицина визнає наявність у китайців цієї спеціяльної хвороби, що постає внаслідок довгостримуваного гніву.

В цьому психологічному стані створилися й інші характеристичні риси, що цілковито усувають абстрактні ідеї, змінюючи їх добре перевіреними емблемами, які діють як магічні знаки. Це є результатом тисячолітнього вживання своєрідного письма „характерами". Отже, для людини з такою психологією догматично - теоретичне думання неможливе, і вона сприймає лише конкретні явища, шукає практичних рецепт для своїх дій.

В европейсько - жидівських ідеях Карла Маркса молоді нащадки китайських мандаринів, як, наприклад, Лі Ма-чао, знайшли в початках цього століття магічну формулу для розв'язання основних проблем життя, знайшли нібито вихід з положення розчарованої, розгубленої, знищеної морально людини.

Китайську культуру, творчий процес якої припинився в 3 столітті до Р. Х., заступила цивілізація з її „характером", як системою символів, що означають дію, але не дуже ясну думку. Вони викликають інтуїтивні образи єдиного „суспільства", людей природи, а не двох окремих світів, як то уявляють собі всі інші люди.

Життя, що котилося цією дорогою в Китаї століттями, урвалося під натиском европейської, західньої цивілізації з її машинами, ідеями, відмінними умовинами життя, релігіями. Це все було дивне, незрозуміле, і спочатку китайці боролися з тим усім, а потім, в кінці минулого століття стали віч-на-віч з катастрофою своєї омертвілої вже понад 15 століть цивілізації.

Революція в Росії відкрила для китайської молоді щось зовсім нове, а численні переклади з московської літератури широко розчинили браму для повені чужих ідей, чужих шукань, і вона захопилася месіянством нової „релігії комунізму" в його перекрученій формі ленінізму, а потім сталінізму.

Але в глибині китайської душі залишилася страшенна ненависть до західньої культури, до всього, що пов'язане з білою людиною, яка принесла катастрофу для „людини Хан".

Китайська молодь захопилась „правом революції", що його вперше сформулював у дев'ятьох розділах своєї книги Мо Ті, а пізніше розробив відомий філософ Менсію як певну доктрину, як „святе право революції", на основах якого змінювалися династії та переводилися безконечні революції. Ось в цьому „праві революції" і криються джерела сучасної політики Пейпінґу — оправдання революцій в інших краях для „звільнення" їх від „капіталістичного поневолення". Цієї самої зброї вживається тепер і проти Москви.

Історія розвитку китайського комунізму сповнена парадоксами, невдалими спробами, поразками. Опанувати величезний людський матеріял вдалося китайським комуністам тільки завдяки тому, що Захід не зрозумів дійсного положення в Китаї, не зрозумів катастрофи його цивілізації і порожнечі, що внаслідок тієї катастрофи створилася.

Це не вперше в тисячолітній історії китайського народу робиться спробу побудови „ідеального, соціялістичного життя", цим разом з магічною формулою, запозиченою від европейців, дармащо їх так страшенно ненавидить освічена верства китайців. В минулому ця верства якось знаходила способи розв'язувати свої труднощі, бо не було загрози іззовні, від „білих варварів". Тепер ці „варвари" мають найдосконаліші машини та зброю, а єдина супроти них зброя китайців — ненависть.

Знавці Китаю твердять, що комунізм Мао є новою релігією для китайців, які ніколи не були релігійними, за винятком нечисельної кількости буддистів, лямаїстів та ін. Конфуціянізм, що був в тій країні офіційною релігією до 1949 року, являє собою кодекс моральних обов'язків. Комуністи знищили цей кодекс, і його заступила залізна дисципліною і безжалісна експлуатація людини державним апаратом.

Цим пояснюється характер китайського імперіялізму, за лаштунками якого приховується прагнення життьових просторів для мільйонових мас китайців, підкорення „варварів" і їх окитайчення. Ще в кінці минулого століття почали китайці опановувати Манджурію, і тепер там немає манджурів, династія яких правила Китаєм до 1911 року: вони окитаїлись і як окрема нація зникли.

Загрозлива тінь Китаю лежить над усією Азією, над Заходом і в першу чергу над московською імперією.

Москалі, що мають у собі багато азійської крови, а в своїй психіці монгольські намули, напевно розуміють ліпше цю загрозу, аніж людина Заходу. Японці і почасти корейці також її розуміють. Прийнявши европейські ідеї та техніку і використовуючи їх для власного добра, вони не мають почуття своєї вищости над іншими.

Москва обурена, ображена і — боїться спричиненого Пейпінґом нового звороту в „плянованому житті соціялістичних країн". І звідси нерішучість її поведінки супроти Пейпінґу і тієї „єресі в комунізмові", центром якого вона була досі.

Китайський комунізм напевно спіткає така сама катастрофа, яка спіткала дві великі спроби в минулому тієї старої країни, — спробу Лі Ссу, провідника т. зв. леґалістів за два століття до Р. Х., і спробу створення „великого суспільства", переведену Імператором Ву Ті в 140 - 86 рр. до Р. Х. Були й інші подібні спроби, але всі вони скінчилися крахом.

Петро Одарченко

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ЗВИЧАЇ І ОБРЯДИ НАПЕРЕДОДНІ СВЯТА СВ. АНДРІЯ

II

11. Дівчина виходить до воріт їсти кашу і прислухається, де гавкають собаки. Звідки вона почує гавкання, в ту сторону й вийде заміж. Існують ще й такі прикмети: якщо собака загавкає тоненьким голосом, то дівчина вийде заміж за молодого парубка, а якщо грубим, то вийде за старого.

12. Хліб — це емблема плідности. Звідси походить таке ворожіння: Дівчина заходить у комору, бере жменю зерна і рахує. Чіт чи лишка? Як чіт, то вийде заміж, як лишка, то не вийде. Є ще й такий варіянт: дівчина витягає колосся з стріхи і шукає в них зерна. Якщо знайде чіт, то це означає, що вийде заміж, а лишку, то ні.

13. Дівчата сіють уночі коло криниці льон і приказують:

Святий Андрію,
Я на тебе льон сію,
Дай же мені знати,
З ким я буду на шлюбі
стояти.

В цьому прямому звертанні до святого Андрія, щоб дав знати, з ким дівчина буде на шлюбі стояти, він виступає в ролі покровителя шлюбу, в ролі свата, себто в тій самій ролі, в якій у передхристиянську добу виступав Перун або Сонце-Рід.

Ця ідея яскраво виявляється і в такому звичаї, що існував у Києві. Опис цього звичаю подав дослідник Н. Петров у своїй статті про українські народні свята, опублікованій в „Трудах Київської Духовної Академії" в 1871 році у числі за вересень. Ось як він описує цей звичай: 30 грудня молодь збиралася в київській церкві святого Андрія Первозваного. Тут потайки пришивали ниткою одяг хлопця і дівчини, що стояли поруч. Київські міщани вірили, що пришита таким способом дівчина до парубка повинна зв'язати з ним свою долю, себто вийти за нього заміж. Таким чином святий Андрій заступив тут функцію Перуна або бога Сонця, як вершителя долі людської, як покровителя шлюбу.

У зв'язку з цим перенесенням прадавніх вірувань на святого Андрія зберігся також звичай влаштовувати спеціяльну вечерю напередодні свята Андрія. Ця вечеря, як зазначає Н. Петров у згаданій статті, нагадує собою поганське жертвоприношення в честь Роду. На цій вечері готують і їдять такі страви: вареники з вурдою (гурдою), себто з розтертим маковим сім'ям, млинці з медом, смажений судак, пампушки з часником. Вечеря закінчується варенухою. На столі під час вечері повинна лежати велика хлібина з маком.

Ці звичаї і обряди свідчать, що народ переніс на святого Андрія ті риси, які за прадавніх часів приписував Перунові, Сонцеві, Родові, уособлюючи в них творчі сили природи, сили, що від них залежала людська доля.

Неодмінною приналежністю Андріївського вечора була „калита". Калитою називали корж, намазаний медом. Його завішували до стелі серед хати так, щоб можна було дістати зубами, як підскочити. Коло коржа садовлять хлопця, якого називають писарем. Але, замість пера, дають йому квач, намочений у воді з сажею. Потім хлопці по черзі під'їжджають верхи на ломаках або на коцюбі до коржа, приказуючи: „Їду, їду калити кусати". На це писар відповідає: „А як засмієшся, то буду по зубах писати (кресати)". При цьому намагається розсмішити хлопця. І коли той засміється, відразу маже його по зубах квачем. Хто ж не засміється, той спокійно відкушує калиту і вертається назад.

Деякі вчені вважають, що слова „калита", „калета" і „коляда" походять з одного джерела. На цій підставі роблять висновок що ці слова означають те саме поняття, а саме поклоніння Родові, поклоніння Сонцю.

Виникає ще одно питання: чому саме народ переніс деякі риси Перуна на святого Андрія Первозваного, а не на якогось іншого святого? Один із дослідників у статті, опублікованій в 1899 році (А. Балов. Св. Андрей Первозванный и св. Екатерина в народных русских верованиях. „Живая Старина", вып. IV, СПБ. 1899) на це питання дає таку відповідь. За київськими переказами, св. апостол Андрій, поставивши хрест на київських горах, пророкував, що на цих горах засяє благодать Божа. На цих горах потім стояв Перун. Але пізніше Перуна скинули, і пророцтво здійснилося. На цих же горах була побудована й церква в ім'я св. Андрія. Тісний зв'язок поміж народними переказами про св. апостола Андрія Первозваного і Перуна спричинився до того, що народ переніс окремі риси з поганського культу Перуна на культ святого Андрія. Тому то в народному уявленні замінив він собою Перуна і став покровителем молоді.

З часом, коли риси поганського світогляду цілковито затерлися і молодь не надавала вже ніякого значення ворожінню, старі звичаї святоандріївського вечора набрали значення веселих розваг. Так само сталося й з обрядами та звичаями, зв'язаними з такими святами Коляди, Купала та з іншими святами народного календаря. Всі ці обряди та звичаї хоч і збереглися, але цілковито втратили свій первісний характер прадавніх вірувань наших предків і перетворилися в веселі забави дітей і молоді переважно, а часом і людей старшого віку.

Звичаї і обряди українського народу, відбиваючи прадавні вірування наших предків, перейняті щирою поезією і красою, звеличуванням природи. Цей поетичний елемент народних звичаїв зберігся у повній силі до наших днів.

(Кінець)

ГОЛОС ЧИТАЧА

ПРО ВІЛЬНУ УКРАЇНСЬКУ ПРЕСУ

У ч. 211 „Свободи" з 12 листопада в статті ред. В. Софронова - Левицького „Українська преса в Америці і Канаді" трапилася неточність щодо кількости українських пресових органів, які появлялися в рр. 1961-62 поза Америкою і Канадою. Ред. В. Софронів - Левицький, черпаючи свої інформації зі статті покійного В. Дорошенка, вміщеної в календарі - альманаху „Свободи" за 1963-ий рік, пише: „три роки тому виходили у вільному світі не менше й не більше як 394 українські часописи - періодики...", а далі: „у ЗДА В. Дорошенко нараховує, разом з парафіяльними та шкільними газетами і бюлетенями, 287 пресових органів, а в Канаді — 90, тобто разом в Америці й Канаді 377, а решта, несповна 20, поза Америкою і Канадою".

Цифри, які відносяться до Америки й Канади, правильні, натомість загальна кількість усіх українських пресових органів, вичислених у згаданому вгорі реєстрі, не є 394, а 471, отже в інших країнах світу появлялося три роки тому не несповна 20 пресових органів, але точно 94, з того в Австралії 10, в Австрії 1, в Англії 14, в Арґентині 12, в Бельгії 4, у Бразилії 7, в Італії 4, в Німеччині 29, у Франції 13. Тепер цей стан не багато змінився, бо хоч деякі органи перестали виходити, на їх місце появилися інші, м. ін. також у Швеції і Голляндії.

Український Музей - Архів у Клівленді почав підготовчу працю над виданням нового покажчика української преси, яка під цю пору виходить поза Україною. При цій нагоді Український Музей - Архів у Клівленді просить всі українські видавництва й організації, які досі не надсилали йому своїх видань, у своєму власному і в загальному інтересі висилати їх на адресу:

Prof. Leonid W. Bachynsky
Ukrainian Museum
3425 Broadview Road
Cleveland, Ohio 44109

д-р Олександер Фединський,
референт преси

Президентські вибори у Франції — актуалізують справу єдности Европи

Париж. — Жан Леканюе, молодий лідер центрової демократичної правиці у Франції, який після де Голя і лідера з'єднаної лівиці Франсуа Міттерана дістав найбільше голосів, заявив, що найголовнішою справою у теперішніх виборах є проблема єдности Европи й відношення Франції до Атлантійського Союзу й Америки. В обох цих справах — ствердив він — становище його і Франсуа Міттерана дуже зближені, бо Міттеран, хоч і користується підтримкою збоку комуністів, проте відмовився прийняти комуністичну плятформу і заявлявся у своїй кампанії за НАТО та за Европейською Економічною Спільнотою, з якою де Голь попав у конфлікт. Тому здогадуються, що Леканюе закликатиме своїх однодумців і прихильників голосувати за Міттерана. Тісніші вибори, відбудуться в неділю 19 грудня, все одно принесуть перемогу де Голеві, але безумовно популяризують справу політичної й економічної єдности Західньої Европи та тісного союзу Франції з Америкою — себто обох тих справ, проти яких є де Голь.

● Західньо-німецький канцлер Людвіґ Ергард пролежав минулий тиждень у ліжку, важко перестудившись. Внаслідку він мусів змінити свої пляни на найближчі тижні. Він мав прилетіти до ЗДА спершу 6, а за новим терміном 2 грудня, — тепер пересунено його відвідини у ЗДА на 19 - 21 грудня ц. р. Він буде гостем президента Джансона на його фармі в Тексасі.

КНЯГИНЯ ОЛЬГА

На клич Ці,
у сиву давнину,
Неначе повінь
із степів мутну,
Дружинники в боях великих
Спиняли печенігів диких...
В добу поган,
як темну ніч, німу,
Вона зоставила глуху пітьму
І увійшла
у Христосяйне світло.
Тоді, мов сонце
в небесах розквітло,
Коли Вона,
у радіснім привіті,
Із гір високих,
над стрімким Дніпром,
Народ хрестила
праведним хрестом —
Княгиня! —
перша королева в світі!

М. ЩЕРБАК

о. Іриней Готра, ЧСВВ

ПОВОРОТ МИТРОПОЛИТА КИР АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО ІЗ ЗАСЛАННЯ

(Спогад його особистого секретаря)

(5)

Тепер треба було зачати робити старання на виїзд за кордон. Що і як треба було робити, вказівки давав Митрополит, а я лише ходив по різних установах, заносячи прохання та заяви. Всі ті наші прохання мали перейти через 18 канцелярій, і рідко котра з них висилала їх до вищих інстанцій на другий день по одержанні. Звичайно тримали 2-3 дні, а то й тиждень.

Тим часом приїхали до Петрограду єпископ Боцян, колишній ректор Духовної Семінарії у Львові, і брат Гродський, колишній економ Митрополита. Тепер треба було й для них дістати дозвіл на виїзд за кордон. Пішов я до канцеларії, де були наші подання, і попросив, щоб до них долучили ще двох. На це мені відповіли, що як ми хочемо, щоб вони з нами їхали, то треба все робити наново, вже не на дві, але на чотири особи.

Тепер мені було вже легше, бо я знав, через які канцелярії підуть ці подання. Ходив від канцелярії до канцелярії і пильнував, щоб їх скоріше вислали далі. Нарешті дісталися наші подання до таємної поліції — „охрани". І от за тиждень появляється в газеті вістка, що Митрополита А. Шептицького іменовано митрополитом київським з осідком у Києві. Прочитав я ту вістку та й рішив не говорити нічого Митрополитові, щоб не денервувався. Беру другу газету і в ній бачу ту саму вістку. В третій також. Що робити?

Аж тут кличе мене до себе Митрополит, показує газету й питає: „Ти оце бачив?" — Ні, — кажу, бо саме тієї газети я не бачив". — „Прочитай цю нісенітницю" — Я прочитав і питаю: „То що робити?" — — „Сідай і пиши спростування!" — „Так, — кажу, але ця вістка вміщена в усіх петроградських газетах. Треба, щоб воно трохи улежалося, а потім будемо думати, що робити"...

На другий день пішов я до Митрополита аж по полудні. Митрополит сказав мені, що від самого ранку дзвонив телефон, щоб я негайно з'явився на поліції.

Приходжу на поліцію. Поліцмайстер грізно питається: „Чого ви сидите в Петрограді? Чому не виїжджаєте за кордон?" — „Ми дуже раді б виїхати хоч би й сьогодні, — кажу йому, — але ще не отримали документів на виїзд". — „Маєте фотографії для пашпорта?" — питає. — „Так", — кажу. На всякий випадок я усе носив із собою фотографії Митрополита, преосв. Боцяна, брата Гродського і свої. Виймаю і подаю поліцмайстрові. „Зачекайте!" — каже мені.

За пів години чотири закордонні пашпорти були вже в моїх руках. Я подякував поліцмайстрові, а він наостанку питає мене: „А коли виїжджаєте?" — „Як тільки дістанемо білети, так і виїдемо", — відповів я.

Утішений прийшов я до Митрополита і все те йому розповів. „А тепер, — сказав мені Митрополит, — піди на Фінляндський вокзал і купи чотири білети".

Яке ж було моє розчарування, коли в білетній касі мені заявили, що білети на виїзд за кордон випродано на два тижні наперед.

Приходжу зажурений до Митрополита і кажу йому, що треба чекати. Аж тут задзвонив телефон. Підходжу до апарату. Урядовець Міністерства Закордонних Справ запитує, коли ми виїжджаємо. „От хоч би й завтра, — кажу, — та нема білетів, бо вже на два тижні всі білети на виїзд за кордон випродано". — „Дістанете місця в дипломатичному вагоні", — чую відповідь у слухавці. — „Як так, — кажу, то виїдемо завтра о год. 6-ій ранку". — „Добре, як будете виїздити, то подзвоніть до нас".

Приготування до дороги не забрало багато часу, бо ми були вже давно готові. Ранком подзвонив я телефоном у Міністерство Закордонних Справ і заявив коротко: „Виїжджаємо!" — Короткою була й відповідь: „Харашо!"

І так ми о 6-ій годині ранку 9-го липня 1917-го року виїхали з Петрограду до прикордонного пункту Фінляндії, Торнео.

По дорозі на одній із станцій увійшли до нашого переділу офіцери Антанти з російським офіцером і попросили нас, щоб ми із своїм баґажом пішли з ними на станцію. В залі пасажирів першої кляси перевели ревізію нашого баґажу й особисту ревізію. Позабирали різні записки, адреси, навіть список Служб Божих, які ми мали відправити. Коли я заявив, що ця карточка із Службами Божими мені дуже потрібна, дали мені чистий листок паперу, щоб я на ньому переписав Служби Божі, а карточку забрали.

В Торнео знову ревізія, але вже митна, ще гостріша. Преосвященного Боцяна і брата Гродського розбирали до білизни, бо вони їхали в світській одежі. Митрополит і я були в рясах. Мені сказали розперезати рясу і скинути черевики, а Митрополита лишили в спокої. Лише казали відкрити валізку. Переглянули докладно, що в ній є, і забрали візитові картки. Забрали нам і харчі, які ми взяли собі на дорогу, сказавши: „Хай вас там Австрія годує!"

По закінченні ревізії ми посідали з іншими пасажирами у великий човен, яким переїхали через невтральне озеро, до шведського прикордонного пункту, Гапаранда. Тут уже очікував нас австрійський консул і ми його автом заїхали до австрійського консуляту, де прийняли нас дуже гостинно і почастували підвечірком. Урядовці консуляту виготовили нам потрібні папери і дістали білети до Стокгольму.

(Далі буде)

В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ПРОТИ НИЩЕННЯ ЇЇ МОСКВОЮ

Резолюції, прийняті одноголосно на Пленарній Науковій Конференції Наукового Товариства імени Шевченка в ЗДА, присвяченій студіям сучасного стану української культури на рідних землях, переведеній 6. листопада ц.р. у залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку.

Вислухавши низку фахових доповідей, приявні прийшли до таких однозгідних висновків:

I.

Сучасний большевицький режим в Україні, що прикривається назовні фірмою так званої суверенної Української Радянської Соціялістичної Республіки, є насправді тільки знаряддям російської імперіялістичної політики, що віками уярмлює Україну політично, експлуатує її економічно та гальмує і звужує, а то й нищить її культурно, намагаючись зрусифікувати її та позбавити власної, довгими сторіччями закріпленої, національно-політичної та національно-культурної особовости.

Зокрема в ділянці культури українського народу московсько-большевицька окупаційна політика проводить уперто й послідовно нищівні пляни тотального культурного ґеноциду, застосовуючи конкретно такі свої імперіялістичні методи:

1. Переселюється українських свідомих педагогів на московські терени, а російських з Московщини на Україну, які, не знаючи ані української мови, ані української духовости, навчають українську молодь на її рідних землях по-російськи і виховують її в московському шовіністичному дусі, забарвленому большевицькою ідеологією;

2. систематично фальшується історію України та всієї Східньої Европи в цілому її розвитку, промовчуючи та викривлюючи, за допомогою так званих марксистсько-ленінських метод, усе те, що підкреслює самостійницький, національно-державний гін українського народу, його славну минувшину і його колишню національно-політичну незалежність, придумуючи різні факти та створюючи такі фальшиві леґенди, що мають за свою основну мету виправдання московського державного імперіялізму та московської окупації України і сумежних їй країн;

3. знищивши Українську Автокефальну Православну Церкву і зліквідувавши криваво й тотально Українську Греко-Католицьку Церкву та всі монаші чини, як фортеці незалежного християнського духа українського народу, пляново й систематично руйнується історичні пам'ятники української церковної архітектури і мистецтва та залишки пам'яток української державности княжої і гетьманської доби, як також новітньої української держави, проголошеної Третім і Четвертим Універсалами Української Центральної Ради;

4. знищено указом московської комуністичної партії з 1963 року рештки всякої ініціятиви й самоврядування Академії Наук УССР і здеградовано її до безвольної виконавчої установи плянування й наказів Академії Наук СССР, зокрема у ділянках гуманістичних наук, філології, мовознавства й історії;

5. знищивши свободу української науки і зліквідувавши її чільних представників, всю українську науку підпорядковано суворій московсько-большевицькій цензурі, як знаряддя большевицької пропаґанди й оборонця московської окупації України під фальшивим „возз'єднанням України з Росією";

6. спалено найціннішу частину архівів Бібліотеки Української Академії Наук та знищено цінні архіви і книгозбірні всіх монаших чинів та видатних українських письменників і науковців;

7. обмежено тираж українських наукових і літературних творів, з великим упривілеюванням творів і книжок усіх родів літератури, написаних російською мовою;

8. систематично засмічується українську мову московською лексикою, викреслюється давні українські фахові терміни у різних ділянках науки, виключається українські мовні новотвори, уґрунтовані на українських мовних первнях;

9. обнижено українську музику й пісню до етнографічно-фолкльорного рівня і дозволено тільки такі композиції, що стоять на послугах пропаґанди по лінії російських великодержавних та комуністичних інтересів. Те саме стосується також і театру в Україні, при чому упривілейованим становищем користується російська музика й російський театр — для українських слухачів і глядачів;

10. різними адміністраційними засобами насичується українські міста і села російськими газетами, друкованими в Україні здебільша безпосередньо з матриць, присиланих з Москви, з обмежуванням тиражу українськомовних газет, із ставленням пресі, друкованій українською мовою, презірних перешкод в редагуванні і в поширенні;

11. радіо і телевізія, як монополь держави, стоять на послугах московської політики і большевицької пропаґанди, служать тільки як засоби для обману українських слухачів і глядачів;

12. не визнається взагалі потреби самобутньої української культури — шкіл, видавництв, преси, театру — для мільйонів українців поза межами УССР, на території так званих республік і автономних областей Совєтського Союзу, зокрема на українській Кубані, у південній Курщині і Вороніжчині, щоб таким способом знищити зовсім національний дух в майбутніх українських поколіннях.

(Закінчення буде)

ВСЯ КОЛЯДА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ!

Українці Америки!

Вітаємо Вас з Різдвом Христовим і Новим Роком та бажаємо Вам щастя, здоров'я і успіхів у житті.

Пересилаючи це наше щире традиційне побажання, звертаємося до Вас з закликом: в цей різдвяний час не забуваймо про наших земляків, які потребують допомоги — **зложім щедру коляду на допомогові цілі Злученого Українського Американського Допомогового Комітету.**

Пам'ятаймо, що ЗУАДК впродовж свого 20-літнього існування провів велику допомогову акцію. ЗУАДК переселив багато тисяч наших земляків до нових країн переселення, де вони могли почати нове, гарне життя. ЗУАДК постійно давав правну та матеріяльну допомогу українцям в потребі.

Свою місію ЗУАДК виконував головно завдяки зрозумінню і підтримці українських громадян в Америці та надіється на неї і в будучому.

Також мусимо пам'ятати і цінити те, що ЗУАДК це надпартійна, аполітична установа і єдина, яка визнана американським урядом і всіми урядами вільного світу, та при тому має велике призначення серед інших міжнародних допомогових організацій.

Перед ЗУАДКомітетом стоять ще великі завдання, бо ще є тисячі наших земляків, які потребують допомоги, які чекають і надіються на нашу поміч і підтримку. В першу чергу нам потрібно фондів, щоби утримати та поширити наше Европейське Представництво, яке виконує тепер важливу ролю в нашій суспільній службі: допомагає багатьом потерпілим від нацистської влади отримати воєнні відшкодовання, як також дає правну, моральну та матеріяльну допомогу потребуючим українцям в інших випадках. Також ЗУАДК плянує поширити свою допомогову діяльність на терени Польщі, Юґославії та й інших країн Европи. ЗУАДК плянує теж зорганізувати дім для старших віком. Це тільки важливіші завдання.

Щоб ці пляни здійснити, треба зрозуміння та постійної фінансової піддержки від українського громадянства. Тому звертаємося до Вас із закликом **складти свою щедру Коляду на допомоговий фонд ЗУАДКомітету.**

Всі пожертви просимо слати на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee

5020 Old York Road
Philadelphia, Pa. 19141

Всі пожертви на ЗУАДК звільнені від державного прибуткового податку.

Христос Родився!

ДИРЕКЦІЙНА РАДА
ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

Балтімор, Мд.

Річні Загальні Збори 14-го Відділу ООЧСУ

28-го листопада 14-ий Відділ Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) відбув 13-ті з черги річні загальні збори. В програму зборів входили звіти уступаючої Управи, Контрольної Комісії, дискусія над звітами, вибір нової управи тощо.

За управу звітували: п. Т. Царик — голова, п. М. Турик — секр., п. К. Баб'як — фін. реф. За Контр. Комісію пп: І. Радь і В. Верний.

Збори одноголосно вибрали нову управу Від. ООЧСУ в наступному складі: Т. Царик — голова, А. Чорний, В. Тимюк, К. Баб'як, Ст. Поліщук, В. Стельмах, А. Радь, П. Зазуляк, Б. Войтович, М. Турик, О. Монастирський — члени. Контр. Комісія: Т. Кузьмів — голова, І. Радь, Ст. Івашко — члени.

Збори одноголосно вибрали на почесного голову Відділу першого голову Відділу та бувшого учасника Визвольних Змагань — п. Володимира Ільницького.

Слід відмітити, що збори проходили ділово, в дружній атмосфері та винесли ряд позитивних рішень і плянів для майбутньої праці Відділу. Стверджується живучість Відділу та постійний зріст в членстві.

Зборами проводила Президія в складі: інж. В. Маєвський — голова, А. Радь, — секр. та члени пп. В. Ільницький і Ст. Поліщук.

Збори закінчено спільним відспіванням „Не пора, не пора..."

Н. Н.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

ЗАМІСТЬ КАВИ — ФІЗИЧНІ ВПРАВИ РЕКОМЕНДУЄ ЛІКАР АМЕРИКАНЦЯМ, які хочуть бути здорові. Цей лікар — це окремий асистент директора Корпусу Миру д-р Чарлз Гюзтон. Він каже, що замість робити перерву на питття кави під час праці, ліпше було б трохи фізично поправляти. Д-р Гюзтон каже, що всякі винаходи і мода на все нове та бажання відпочивати спричинили те, що американці замало рухаються, бо вже навіть по цигарки й сірники їздять автами. Машини замітають, пишуть, косять, чистять зуби, — і людина зовсім не рухається, а це зле для її здоров'я. „Коли б ми на перерві не пили кави, а вправляли, — каже д-р Гюзтон, то наш день праці був би продуктивніший".

ІНДІЯ ДІСТАНЕ ВІД АМЕРИКИ харчову допомогу в програмі „Харчі для миру" та окремо 50 мільйонів дол. на закуп штучних добрив в Америці. ЗДА запросили індійського міністра харчів Чідамбару. Субраманьяна на наради до Вашинґтону. Все ж, ЗДА не відступають від засади — уділювання харчової допомоги на короткий термін і щораз відновлювання її, без зобов'язань на довгу мету, як цього хоче Індія.

УІА українським студентам

Немає на світі народу, який не дбав би про молоду ґенерацію, впершу чергу про студіюючу молодь, яка готується до державно-творчої праці, приходить на зміну старій ґенерації.

12-го листопада в річному звіті адвокат Михайло Пізнак, голова Стипендійного Фонду Українського Інституту Америки заявив, що треба стати на свої „власні ноги й розраховувати тільки на власні сили", маючи на увазі, що на жаль, не стало сл. п. першого президента УІА Володимира Джуса, великого любителя студентів і великого філянтропа, який своїми фінансовими дотаціями втримував майже особисто Стипендійний Фонд та Інститут. Немає тут нічого дивного, що при складанні статуту УІА, сл. п. Володимир Джус звернув бачну увагу на одну з головних цілей УІА — допомогу українським студентам.

УІА дає зворотні стипендії українським студентам в мірі можливостей стипендійного фонду. В 1964 р. із стипендійного фонду УІА скористало 6 студентів, а від початку існування Українського Інституту Америки, тобто від 1948-го року, Інститут видав 33-ом студентам стипендій на суму $20,000.

Щоб збільшити Студентський Фонд Українського Інституту Америки, Інститут розписав цього місяця виґравку. Квитки в сумі 50 центів можна набути в канцелярії Інституту при 2 Іст 79-та вулиця, Ню Йорк, Н.Й.

Перша нагорода:

A High Value of "Magnavox" Color T.V. Set Comb. with an Astro-Sonic Stereo High Fidelity Radio and Micromatic Phonograph.

Друга нагорода:

A High Value IMPERIAL Radio - Phonograph "Portofino" Hi-Fi Stereo Sound Reproduction.

Третя нагорода:

A special value "Photo-Camera". Over 100 Bonuses: Books of extra values.

Виґравка відбудеться в Українському Інституті Америки в суботу, 22-го січня 1966 року, о год. 8-ій веч.

Українське громадянство, закуповуючи квитки-виґравки, допоможе збільшити Студентський Фонд УІА, та за словами адвоката Михайла Пізнака, „стати самим на власні ноги".

Всі дотації на Український Інститут Америки можна відтягати від річного податку. Український Інститут є вільний від оподаткування декретом з дня 20-го квітня 1954-го року.

Адреса Інституту:

Ukrainian Institute of America, 2 East 79th Street, New York, N.Y. 10021, Telephone: BU 8-8660.

Роман С. Голіят

ПОДЯКА

Із Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність дня 5-го листопада 1965 р. наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУНЬО

СЛ. П.

Д-р ВОЛОДИМИР КАЛИНА

Цією дорогою хочемо подякувати всім Рідним, Приятелям, Своякам і Знайомим, які своєю поміччю і виявом правдивого співчуття улегшили наше тяжке горе.

В першу чергу складаємо нашу щиру подяку ОО. Василіянам з церкви св. Юрія в Ню Йорку, а зокрема о. Гр. Хміляреві та о. д-рові Волод. Коваликові за відправлення похоронних обрядів, за відслуження Служби Божої і за прощальну Проповідь в церкві. Дякуємо також Всеч. о. Романові Рабієві, бувш. УСС за співслужіння при похоронних обрядах.

Рівнож дякуємо на руки дириґента інж. Ром. Степаника всім хористам „Думки" за зворушаючий спів під час Панахиди.

Особисто вдячні ми всім Укр. Організаціям, які прислали чудові вінки і через своїх Представників віддали останню прислугу Покійному, передовсім Укр. Конґресовому Комітетові, Науковому Тов. ім. Т. Шевченка, Головній Раді і Ню Йоркській Станиці Братства УСС, Шкільній Раді при УККА, Укр. Спортовому Клюбові, ПП. Ів. і М. Тикторам з Вінніпеґу, та б. Працівникам Вид. Укр. Преса, як також пп. Яр. і Ірені Березовським, пп. Т. і Ір. Бучакам, та пп. З. і О. Маштелерам за вінці і квіти, а Жін. Доп. Організації ім. О. Басараб за жертву на Службу Божу.

Ми дуже вдячні за прощальні промови під час Панахид і над могилою, а окрема проф. д-рові С. Смаль-Стоцькому і п. марш. В. Мудрому, товаришам по зброї п. А. Кігічакові і п. Мих. Островері, голові Шкільної Ради д-рові Е. Жарському, д-рові Ів. Козакові, ред. Л. Лецькому, п. П. Сагайдачному, п. Ст. Хемичові, а п. Б. Бородайкові за згадку під час Тризни в Народнім Домі.

Окрема наша подяка дон Приятелям п. Ів. Близнякові та п. П. Постолюкові, які подали нам помічну руку у перших хвилях нашого великого смутку, Вп. Паням-Членкиням СЗХреста, та Родині п. В. Шнотолохи за їхню поміч під час похоронів.

Врешті ми невисказано вдячні всім, які взяли особисту участь в Похоронах, які зложили свої жертви на Служби Божі, тим, які усно, письменно і телеграфічно висловили нам свої співчуття та тим Організаціям і Приятелям, які замість квітів передали свою жертву на добрі українські цілі.

Нехай Всевишній всіх Вас нагородить за це Своїми великими ласками.

ОЛЬГА КАЛИНА з РІДНЕЮ

Ню Йорк, грудень 1965

КРАЄВА РАДА УККА..,

(Закінчення зі стор. 1-ой)

праці та досягнень УККомітету в теперішній каденції. На закінчення свого звіту п. Лисогір ствердив, що така реєстрація фактів може видаватись скучною і мало атракційною, але все ж таки вона свідчить про величезну пророблену працю і хоч в її результаті ані не звільнено України, ані не змінено основ американської політики, то тим не менше праця УККА мала свій вплив і свої позитивні наслідки. Закінчив звітодавець свій звіт закликом до ще більшої наполегливости та більшого ентузіязму в праці і скріпленої віри в остаточну перемогу, бо це допоможе цю перемогу досягнути.

Цифри говорять

Основний звіт з прибутків і видатків Національного Фонду Українського Конгресового Комітету склали касир д-р Ярослав Падох та голова Контрольної Комісії мгр. Роман Гуглевич, при чому перший давав загальну характеристику і виснення, а другий подавав детальні числа. Д-р Падох насамперед звернув увагу, що впродовж останніх двох років бюджетовий рік УККА зрівняно з календарним роком, що в практиці обидва ці роки скоротило по три місяці кожний і це, очевидно, виказують загальні прибутки до Національного Фонду. Він також звернув увагу, що впливи до УККА в останніх роках не могли не відчути інтенсивної збірки фондів на будову пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні. Все ж таки, загальні впливи до Національного Фонду УККА виказують певну стабільність у порівнянні з попередніми роками, а цей рік — можна сподіватись — дасть, у порівнянні з попереднім роком, чергове збільшення впливів, якщо тільки для збірки Національного Датку будуть відповідно використані ще останні тижні цього року.

Мгр. Р. Гуглевич, звітуючи за Контрольну Комісію, подав докладні цифрові дані та їх аналізу. Точний звіт Контрольної Комісії з вплывів і видатків УККА буде проголошений в чергових числах „Свободи". В загальному, УККомітет мав у цьому, незакінченому ще році, себто від 1-го січня до 30-го жовтня 1965 року суму $49,302.94 прибутків і $55,977.11 видатків, отже було $6,674.17 недобору. Впливи і видатки останніх трьох місяців цього року вирівняють баланс. На закінчення звіту д-ра Падоха Екзекутива УККА передала почесні грамоти подяки і признання шістьом громадам, що виявили найкращу активність у збірковій акції. Перше місце в цій акції здобула Українська Громада Філядельфії, зібравши в цьому році $6,781.00 на цілі УККА. Почесну грамоту вручено принявному на нарадах членові Крайової Ради та голові Філії УККА у Філядельфії проф. д-рові Богданові Гнатюкові. Почесні грамоти одержали, крім Філядельфії, Українські Громади в Лорейн, Балтиморі, Трой, Ню Бронсвіку та Вилимантику.

Звіт Шкільної Ради

За Шкільну Раду, що існує при УККА, звітував коротко її голова проф. д-р Едвард Жарський, основні дані з його звіту були опубліковані на окремій сторінці „Рідна Школа" в „Свободі" минулого тижня. Контрольна Комісія зі свого боку ствердила прикладну працю, як і прикладне діловодство Шкільної Ради.

Започаткування дебат

До дебат над звітами та над працею УККомітету зголосилося понад 30 учасників нарад, але з уваги на пізній час тільки деякі з них могли забрати слово, тим більше, що на загальне побажання не обмежувано часу для кожного із зголошених дискутантів. Деякі з них відчитували свої навіть довші декларації. З уваги на те, що дебат не можна було скінчити, рішено впродовж найближчого місяця скликати знову засідання Крайової Ради УККА та закінчити дебати і схвалити відповідні рішення і резолюції, для приготування яких обрано окрему Резолюційну комісію. Голоси в суботнішніх дебатах подасть „Свобода" разом з іншими та з відповідями членів Екзекутиви в звідомленні з передбаченого продовження засідання.

● **У Південній Кореї** важку проблему становлять покинені американськими вояками діти, що їх вони мали з корейськими жінками. Ті діти, що різняться від інших корейських дітей кольором шкіри, очей, ростом і будовою, є погорджуваними корейською суспільністю, хоч вони ні в чому не винуваті. 5.500 таких дітей було адоптованих, головно американськими родинами. Тепер ще є 1.511 дітей офіційно зареєстрованих але їхнє фактичне число куди вище. Одна така 18-річна корейська дівчина Ок Сун видала під прізвищем Анни Парк зворушливу автобіографію п. н. „У котрому небі моя зірка?" Книжка набрала величезного розголосу, перекладена вже на кільках мов.

● **Невдоволення в Єгипті** зростає внаслідку великого подорожчання різних товарів. В Єгипті держава накладає платні і ціни. Ціна пересічного холодильника підскочила з 360 дол. до 450 дол. Італійське авто „Фіят" коштує коло 6.500 дол., себто два і пів рази більше, як в Італії, а американський „стейшен - ваген" Форда коштує 8.000 дол., при чому треба довго чекати на його доставу.

ТАРЗАН, ч. 5543. Веле мас згинути!

Жажда крови опанувала найвищого жерця! — А тепер Веле! — вигукнув він. — І вона мусить згинути!

Печерні люди риком виявили свою згоду і перенесли безвільну постать дівчини на вівтар.

Вогг взяв свій блискучий ніж і рушив вперед.